

SINDAL KOMMUNE

Jour. nr.

85-8-5

Sag nr.

7849

Initialer

ES

Indgået den			Antal bilag		Fra			
			1		Embedslægeinstitutionen for Nordjyllands amt			
Afgørelsen träffes af	X	Kommunal- bestyrelsen	X	Udvalg	Administrationen			Fremseendet den
Økonomi- udvalget	X	Teknisk udvalg	X	Ejendoms- udvalg	Kultur- udvalg	Social- udvalg		15. juni 1978 til

Sag vedrørende - beskrivelse

Embedslægeinstitutionen for Nordjyllands amt, Toldbogade 19, Ålborg
udbeder - efter aftale med Miljøministeriet, Sundhedsstyrelsen og
Indenrigsministeriet - konkrete forslag til massebegravelsespladser
under krigssituation.

Forslagene bedes indsendt senest 1. oktober 1978.

Den 18. juli 1978.

Ålborg Stiftsøvrighed meddeler - efter aftale med provst Westergård-
Nielsen - at det ikke på nuværende tidspunkt er en nødvendighed at ind-
drage kommunens menighedsråd i forslag til massebegravelsespladser under
krigssituation.

Forvaltningen og embedslægen fremkommer med forslag.

TEKNISK UDVALG, den 18.09.1978.

Den 18.1.1979.

Embedslægeinstitutionen for Nordjyllands amt, Ålborg rykker for svar
vedr. massebegravelsespladser.

Forslaget ved Mosbjerg anbefales.

TEKNISK UDVALG' den 19.02.1979.

Den 23.02.1979.

Tilskrevet Embedslægeinstitutionen for Nordjyllands Amt./VL

Venndt 920015. Jr. Hadsen.

Arkiveret den

23.02.79

Sag

EMBEDSLÆGEINSTITUTIONEN
FOR
NORDJYLLANDS AMT

TOLDBODGADE 19
9000 ÅLBORG
TELEFON (08) 1615 00
KONTORTID: 9-16

DEN 1. marts 1978.

J. NR. 723-4-78.
(bedes anført ved skrivelser
denne sag vedrørende)

HH/gss

Brev nr.

3804

INDGÅET

3 MAR. 1978

SINDAL KOMMUNE

Kommunalbestyrelsen
Kommunerne i Nordjyllands Amt.

Vedrørende massebegravelsespladser under krigssituation.

Efter en drøftelse mellem Miljøministeriet, Sundhedsstyrelsen, Embedslægefonden og Indenrigsministeriet er der opnået enighed om etablering af sundhedssektioner ved civilregionerne, således at disse sektioner varetager civilregionernes hygiejniske beredskab, men ikke sygehusberedskab.

I de amter, hvor der er etableret embedslægeinstitution, udgør embedslægeinstitutionen vedkommende civilregions sundhedssektion.

Sundhedssektionen skal, i samarbejde med de relevante kommunale, amtskommunale og statslige myndigheder foranledige udarbejdet de nødvendige hygiejniske beredskabsplaner for katastrofesituationer, særligt omfattende Brandvæsen, Levnedsmiddelforsyning, Vandforsyning, Renovation og Begravelsesvæsen.

Civilregionen og Militæret ønsker nu fastlagt een eller flere nødbegravelsespladser i hver kommune, pladser der kan anvendes til virkelige massebegravelser i krigssituationer.

Ved placeringen af sådanne nødbegravelsespladser skal der først og fremmest tages hensyn til risikoen for grundvandsforurening (placering indenfor eksisterende og projekterede fællesvandværkers vandindvindings- og beskyttelsesområder vil således ikke kunne accepteres), men det må også sikres, at de udpegede områder har en rimelig lav grundvandsstand, hvilket indebærer, at grundvandet ved højeste grundvandsstand bør stå under normal gravdybde (ca. 2 m).

Endelig bør der ved placeringen tages hensyn til til- og frakørselsmulighederne.

Embedslægeinstitutionen bistår gerne kommunerne i dette planlægningsarbejde.

Henvendelse herom bedes rettet til den embedslæge, der normalt bistår kommunen i miljømæssige og hygiejniske spørgsmål.

85-8-5

7849

Således foranlediget skal Sundhedssektionen (= Embedslæge - institutionen) venligst udbede sig konkrete forslag til placering af sådanne nødbegravelsespladser snarest belejligt og senest inden 1. okt. 1978.

Med forslaget bedes indsendt relevant kortmateriale, herunder kortudsnit i 1: 25.000, hvorpå både planlagte nødbegravelsespladser, eksisterende begravelsespladser og eksisterende og projekterede vandforsyningasanlæg samt disses indvindings- og beskyttelsesområder er indtegnede.

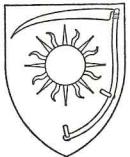
Endvidere bedes der for hver enkelt planlagt nødbegravelsesplads medsendt oplysning om grundvandsdybden og jordlagenes sammensætning.

P.e.v.

Henrik Hamburger.
Kredslæge.

85-8-5 / 7849

SINDAL KOMMUNE

9870 Sindal . Telefon (08) 93 54 44
Kommune nr. 839 Giro nr. 2 08 76 85

TEKNISK UDVALG

Den

J.nr. 85-8-5 S.nr. 7849

(Bedes anført i skrivelser denne
sag vedrørende)

Deres j.nr.

ED/VL

Vedr.: Massebegravelsespladser under krigssituation.

Kommunen er gennem embedslægeinstitutionen blevet anmodet om, at fastlægge en eller flere nødbegravelsespladser. Kommunen skal derfor anmode samtlige menighedsråd om at være behjælpelig med udpegnings af egnede arealer.

Ved samtale med provst I. Vestergaard Nielsen er man nået frem til, at en mulig arbejdsform til løsning af problemet vil være, at hvert enkelt menighedsråd ser på mulighederne i sit eget distrikt, hvorefter der indkaldes til et møde med repræsentanter fra de enkelte menighedsråd samt deres præster og provst Vestergaard Nielsen, endvidere deltager en repræsentant fra kommunens tekniske forvaltning.

Det skulle da være muligt at finde 2-3 alternative arealer, hvorefter kommunen, ud fra tekniske forudsætninger, finder frem til den bedste placering.

Med venlig hilsen

Ejgil H. Jensen /

Aalborg Stiftsøvrighed

Egholmsgade 2 . Telf. (08) 13 49 44 og 13 41 40
Postbox 108 . 9100 Aalborg

Journal nr. -----

(Bedes anført i skrivelser denne sag vedrørende)

Aalborg, den 17. juli 1978.

INDGÅET

18 JULI 1978

SINDAL KOMMUNE

Hr. ingeniør Erik K. Dahlgaard,
Sindal kommune.

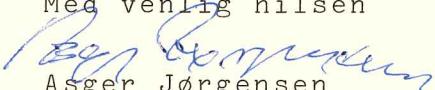
Efter aftale med provst Westergaard-Nielsen har jeg i dag haft en samtale med amtslægen for at høre om baggrunden for den henvendelse, amtslægen har sendt til samtlige kommuner i amtet om at finde et egnet areal til eventuel anvendelse til massebegravelse i krigstilfælde. Tanken var at søge at undgå dobbeltadministration, idet et "kirkeligt udvalg" under civilregion I forventes at påbegynde et arbejde i nær fremtid og vel måtte formodes at skulle beskæftige sig med bl.a. netop massebegravelse i en krigssituation.

Amtslægen oplyser imidlertid, at embedslægerne, som udgør en særlig sundhedssektion under civilregion I, er vel bekendt med tankerne om et kirkeligt udvalg, men har fået til opgave at søge at finde arealer, som i henseende til minimal risiko for grundvandsforurening samt til- og frakørselsmuligheder ligger så hensigtsmæssigt som muligt.

Under disse omstændigheder er provst Westergaard-Nielsen og jeg enige om, at det ikke på nuværende tidspunkt er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at inddrage kommunens menighedsråd i den procedure at udvælge det bedst egnede areal. Denne opgave må være af rent "teknisk" art og altså formentlig varetages af kommunens tekniske forvaltning.

Provst Westergaard-Nielsen har fået kopi af dette brev.

Med venlig hilsen

Asger Jørgensen

stiftsfuldmægtig.

Slyftårrigheden
før. Bskr Jørgensm
Ballaryg.

Praest Vestkagaard Petersen har
noget.

Muniquedsrådene skiltes ikke
midt i sagen på mit
nærmeste tidspunkt, sagen fandt
herunder i teknisk forvejlig
nuværende opfart af eneste form
fra en nærmeste sligtårrighed.

Senere: Jørgensen kunne også
springe om dit manu og til
 80° sende brense.

M. 15⁰⁰ d. 17.7.78 Vær

EMBEDSLÆGEINSTITUTIONEN
FOR
NORDJYLLANDS AMT

TOLDBODGADE 19
9000 ALBORG
TELEFON (08) 1615 00
KONTORTID: 9-16

Kommunalbestyrelsen
Sindal kommune
Teknisk Forvaltning
9870 Sindal

DEN 7. november 1978

J. NR. 723-4-78

(bedes anført ved skrivelse
denne sag vedrørende)

HH/ls

Brev nr. 5018

INDGÅET
- 8 NOV. 1978

SINDAL KOMMUNE

Vedrørende massebegravelsespladser under krigssituation.

Idet jeg henviser til min skrivelse af 1. marts 1978 om ovenstående, skal jeg herved tillade mig at bringe sagen i erindring.

Henrik Hamburger

Kredslæge

25-8-5 / 2849

EMBEDSLÆGEINSTITUTIONEN
FOR
NORDJYLLANDS AMT

TOLDBODGADE 19
BOX 826 - 9100 ÅLBORG
TELEFON (08) 161500
KONTORTID: 9-16

DEN 16. januar 1979

J. NR. 723-4-78

(bedes anført ved skrivelser
denne sag vedrørende)

HH/ls

BREV NR. 5354

Sindal Kommune
Teknisk Forvaltning
9870 Sindal

INDGÅET

18 JAN. 1979

SINDAL KOMMUNE

Vedrørende massebegravelsespladser under krigssituation.

Idet jeg henviser til min skrivelse af 1. marts 1978, jfr. min skrivelse af 7. november 1978, om ovenstående, skal jeg herved tillade mig at bringe sagen i erindring, idet det skal bemærkes, at Embedslægeinstitutionen imødeser kommunens svar snarest.

Henrik Hamburger

Kredslæge

S. K. H. M. 85-8-5
Sag 7849

23.02.1979
85-8-5 7849

TEKNISK UDVALG

EKD/VL

Embedslægeinstitutionen
for Nordjyllands Amt
Toldbodgade 19
9000 Aalborg

Vedr.: Massebegravelsesplads under krigssituation.

Som svar på Deres skrivelse af 1. marts 1978 kan der oplyses følgende:

Kommunalbestyrelsen har fundet frem til en egnet plads vest for Mosbjerg (se kortbillek).

Kredslæge Denker, Frederikshavn er bekendt med pladsen, og bedømmer den som værende velegnet.

Det kan endvidere oplyses, at afstanden til grundvand overalt er mere end 2 m, samt at der under ca. 40 - 50 cm muld findes sand, lagtykkelsen kendes ikke, men den er mindst 3 m.

Ejeren af arealet er Jens Søndergaard Andersen, Pletvej 2, Mosbjerg, 9870 Sindal, denne er ikke gjort bekendt med kommunens forslag til massebegravelsesplads.

Såfremt De ønsker supplerende oplysninger er De velkommen til at henvende Dem til kommunen.

P. u. v.

Med venlig hilser

Ejgil H. Jensen

Bilag: 1. Matrikelkort Mål 1:4000
2. Måleborgsblad Mål 1:25000
3. Vandindvindingsplan Mål 1:100.000

831442

Flemming Østergård
Miljøhøjskolen
Sætrup (nord for Terslev)

har d. 3. juli 80 ringet og
forespurgt til massebegravel-
sespladser.

Radikal ingdom holder et
næges kursus (miljø) praktisk
am formiddagen og foredrag
om eftermiddagen, plenum am
aftenen.

Gruppen ville gerne se arealet
og havde plan om at cykle turap
onsdag d. 9. juli 80.

Frø -

EMBEDSLÆGEINSTITUTIONEN
FOR NORDJYLLANDS AMT
HJØRRING AFD.
Br. Seidelinsgade 2, 9800 Hjørring
Telf. (08) 92 00 15

Hjørring, den 11. juni 1981.

Brev nr.: **900057**

INDGÅET

12 JUNI 1981

SINDAL KOMMUNE

Til Sindal Kommune,
Teknisk Forvaltning,
9870 Sindal.

Vedr.: Massebegravelsesplads under krigssituation.

I forbindelse med fremsendelse af sagsnummer 95/81 om etablering af minkfarm på parcel 2d Mosbjerg by, Mosbjerg sogn, tilhørende Jens Søndergaard Andersen, Pletvej 2, Mosbjerg, Sindal, må udtales, at denne massebegravelsesplads findes af embedslægeinstitutionen at være noget nær de ideelle, hvorfor kan der ikke findes rimelig grund til at ændre på fastlæggelse af anvendelsen af det pågældende areal. Der skal fremhæves følgende faktorer gældende for det benævnte område:

Pladsen er allerede omgivet af bevoksning og således beskyttet/indhegnet på naturlig vis, hvorfor indblik ved eventuel anvendelse i tilstrækkelig grad er hindret. Området er dernæst placeret ganske nær ved kirken, hvilket må regnes for fordelagtigt, især hvis man betænker de steder, hvor sådanne pladser har været nødvendige at tage i brug. Det falder dernæst også naturligt ifald kirken senere måtte have behov for udvidelse af kirkegård, da at foretage udvidelse hen mod det areal, således at det også, hvad angår almindelig planlægning for normale kirkelige handlinger, findes mest betimeligt at bevare arealet med henblik på en sådan mulighed.

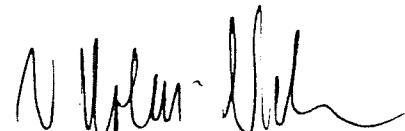
Trods den naturlige beskyttelse, der allerede er omkring jordstykket, findes tilkørselsforholdene noget nær de ideelle. Jeg mindes ikke at have konstateret så fordelagtige forhold noget andet sted.

I hukommende forsvarets placeringer af nødhospitaler, som vist nok ikke er offentligt tilgængelige, men derimod fortrolige, må valget af dette areal igen karakteriseres som overordentligt fordelagtigt, fastlagt af

komunalbestyrelsen tidligere.

Konklusion:

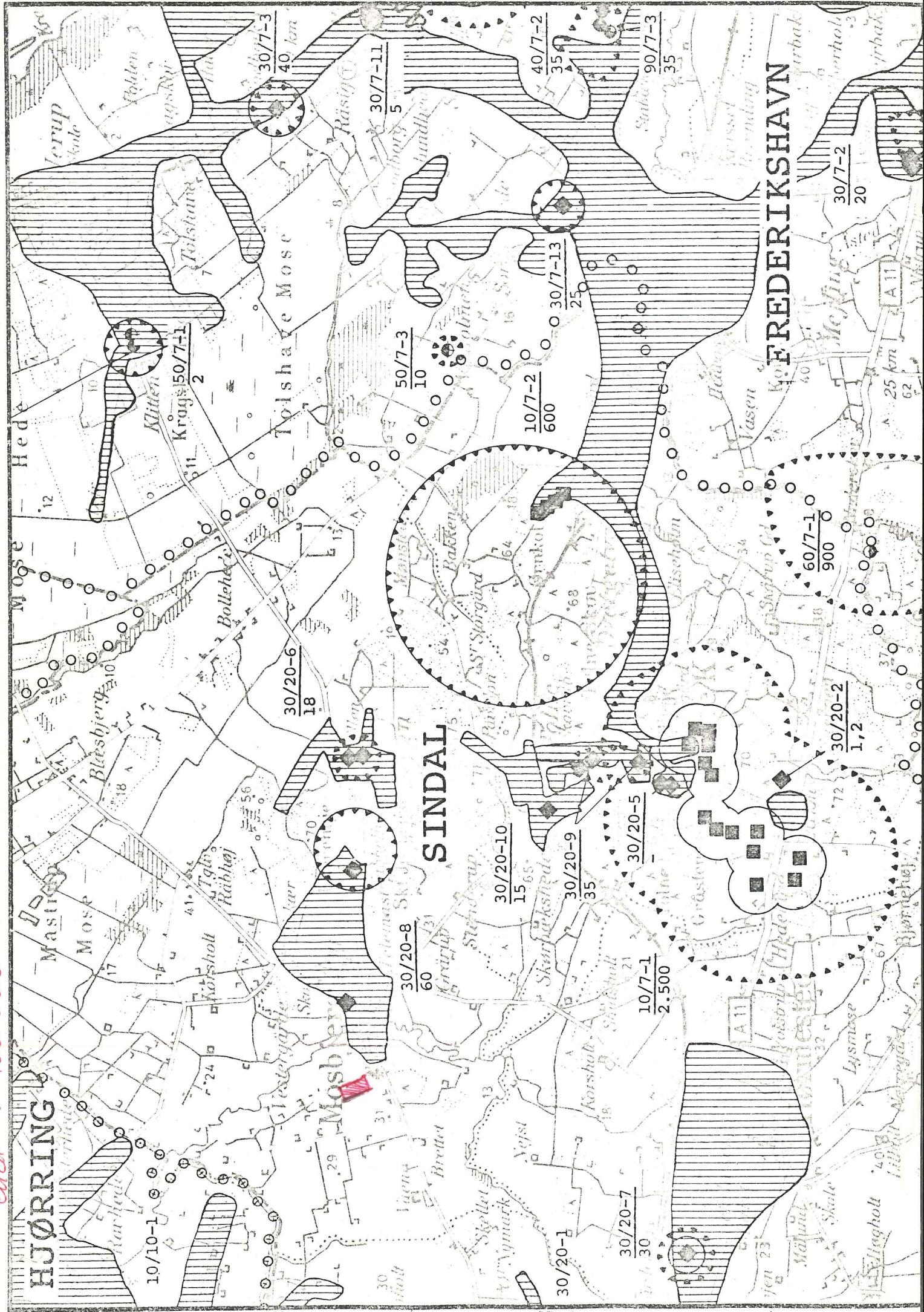
Kommunens valg af område til den funktion må derfor komplimenteres, idet man sjældent finder så velegnet en plads, beliggende så ideelt. Der kan derfor ikke findes formålstjenligt eller hensigtsmæssigt at søge at finde et mindre egnet areal i området, når så optimale forhold er opnået.

Niels Holm-Nielsen.
embedslæge.

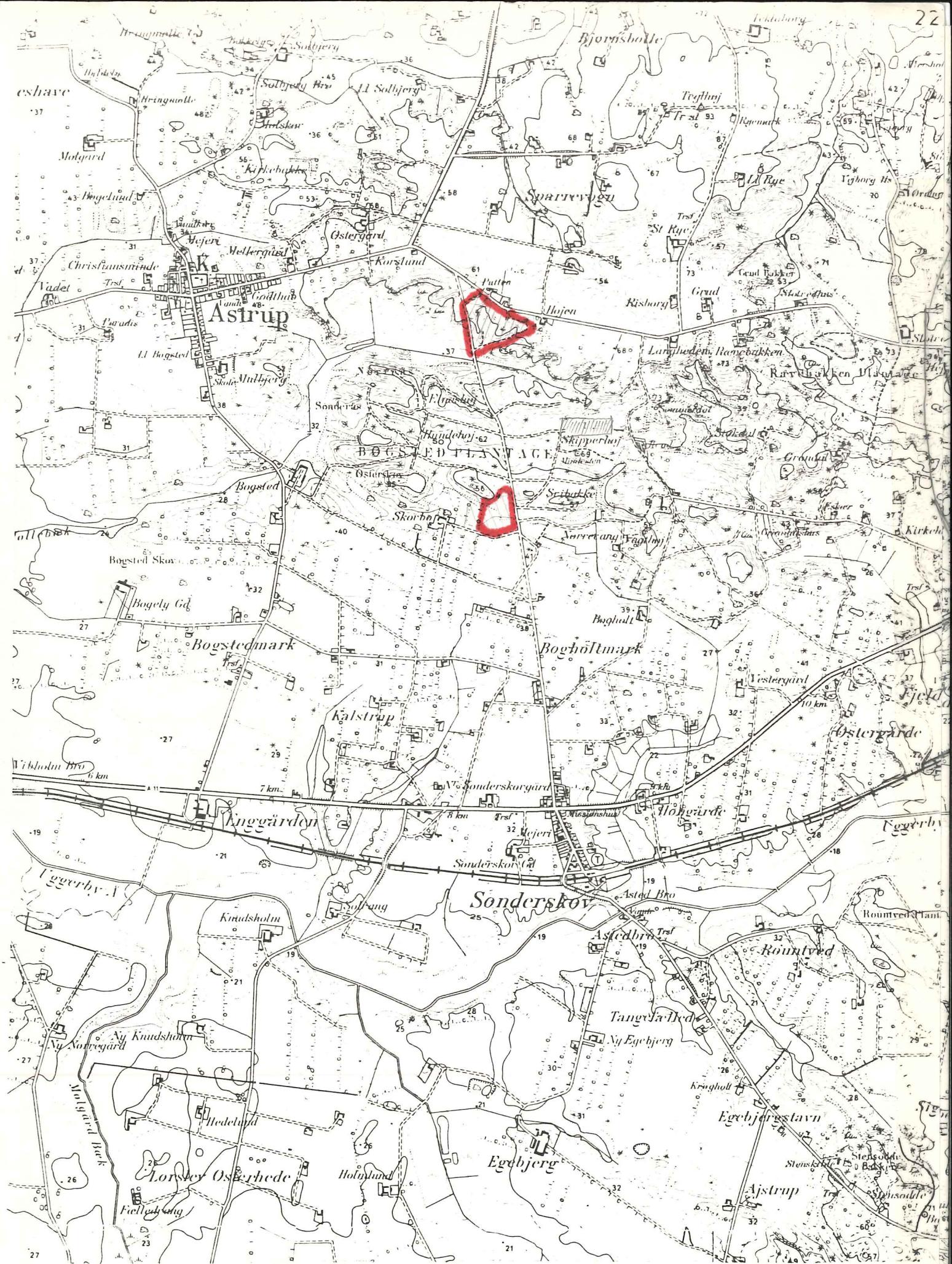
85-8.5 /7849.

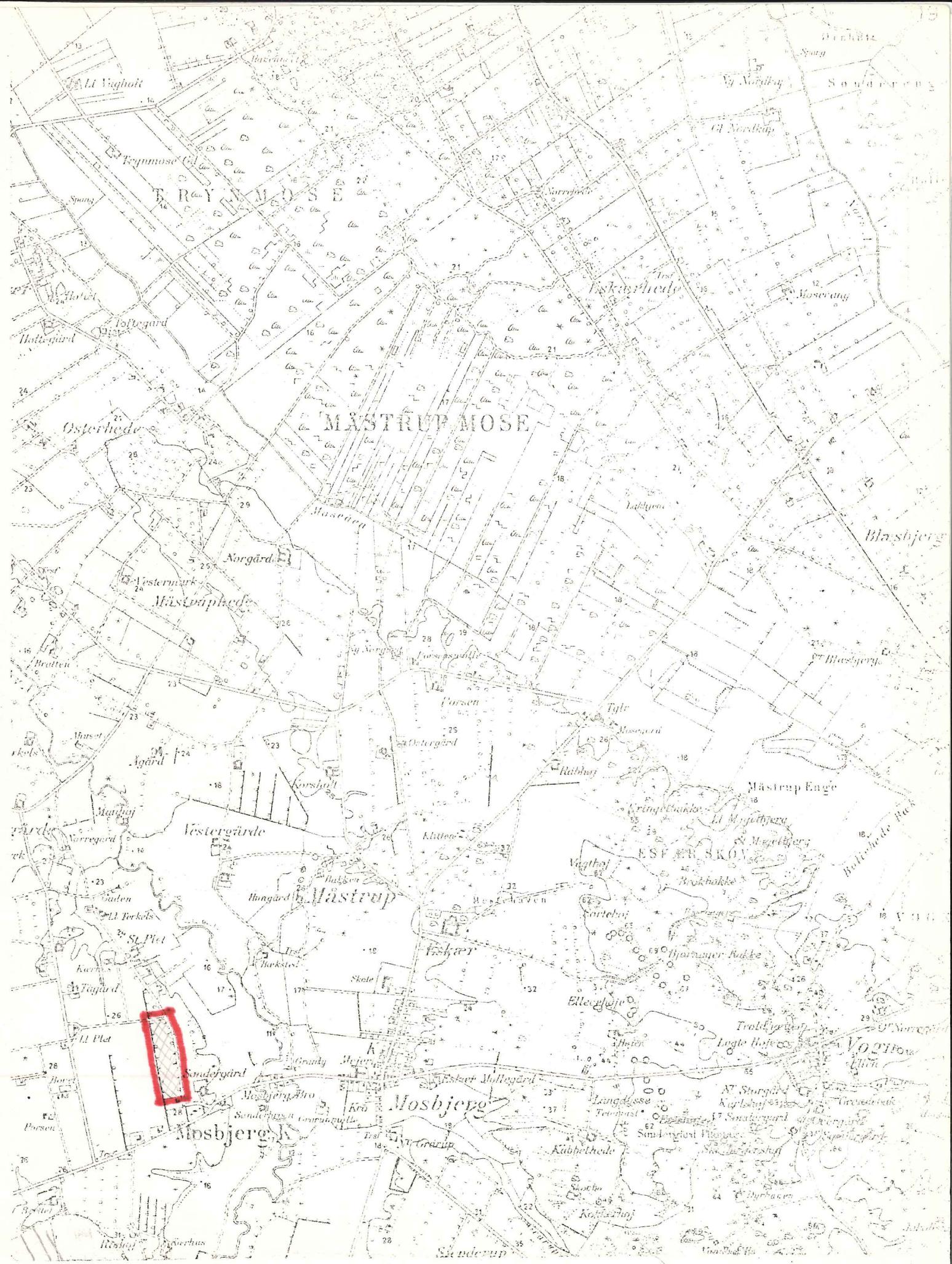
Began med. ud. udpegnings af
areal til massebegravelsesplads
freliggæ pum, efter der ~~freliggæ~~
~~er~~ udpeget område for fremlæggning
av underlag i midtlinien.

ed/C of 1: 100.000

85-8-517849

85-8-5 / 7849

Hvis krig'en kommer:

REGERINGEREN PLANTEREGGER MASSGRAVE I NORDJYLLAND

Fra Ekstra Bladets Jyllands-redaktion
Massgrave i tilfælde af atomkrig er i dag under planlægning i Sindal Kommune i Nordjylland.

Den lokale borgmester, Juren Jensen, bekræfter overfor Ekstra Bladet, at hans kommune er utsat til at være Danmarkshistoriens største og mest makabre kirkegård.

— Sa vidt jeg har forstået, skal der være plads til mindst 5.000 lig, siger Jorgen Jensen.

— Helt konkret kan jeg aflore, at vi har fået en henvendelse fra den nordjyske embedsølge — institution, som anmelder os om udpegte egne steder til massgrave. Jeg må nok si- ke, at det er en barak sag at skulle tage stilling til lokal politiker.

GOD PLADS
EB: — Hvor skal disse uhyggelige massgrave ligge i Sindal Kommune?

— Foreløbig har vi sendt en delajeret fortægnelse over kommunens undergrund til embedsølgerne. Der er jo mange hensyn at tage, f.eks. grundvands- og driftevandsboringe. Men da Sindal Kommune har et stort areal med forholdsvis få indbyggere — ca. 9.000 — kan

være forberede på den vært tænkelige katastrofe. Hvis den sker, kan vi ikke have de døde til at ligge i døgenvia. Vi må vide, hvor vi skal begrave dem, siger embedsølgen. — Det er et spørgsmål, som også menighedsrådene skal have forelagt. For os drejer det sig om at finde pladses egne, så den lokale befolkning ikke gene-

res af massgravene.

Netop Nordjylland er Abenbart utsættet til at spille en speciel rolle i en krigssituation. Ekstra Bladet har tidligere afsløret, at den danske regering i sadan krig vil sege tilflugt i en atomseiret underjordisk

kæmpemunker nær Rold Skov. Fængsler og arresthus skal i følge beredsakabspalanerne remmes i krigens begyndelse, så der er plads til internering af fjendtlige håndlanger og mislænghandlere. Deauden er

det nordjyske drengesjæl Kletterupgård, utsættet til at være opsamlingssted for den forventede 6. kolonne.

MAKABERT
Embedsølge H. Vendi, bekræfter overfor EB, at han har sendt en sådan henvendelse til Sindal Kommune. Men han tilfører, at lignende anmeldninger er udsendt til hele Nordjylland.

— Det lyder rimeligt nok, men vi er nødt til at

være forberede på den vært tænkelige katastrofe. Hvis den sker, kan vi ikke have de døde til at ligge i døgenvia. Vi må vide, hvor vi skal begrave dem, siger embedsølgen. — Det er et spørgsmål, som også menighedsrådene skal have forelagt. For os drejer det sig om at finde pladses egne, så den lokale befolkning ikke gene-

res af massgrave, men ikke sig mod. Man er nødt til at tage højde for atomkrig og dens rædsler. Dette er en del af den totale forsvarsplanslægning.

EB: — Atombunkeren til regeringen og de højelede embedsæde ligger også i Døres område?

— Ja. Heller ikke på dette punkt kan det være anderledes, end at man må tagte høde for det værste, der kan ske. Der skal være et sted, hvorfra der kan disponeres.

Det kan være i tilfælde af atomkrig, men også i tilfælde af krig med konventionelle våben.

EB: — Er der planer om at ramme fængsler og arresthuse i tilfælde af atomkrig? — Det er noget, der her er ikke område?

FORSVARS-PLANLÆGNING
Ålborgs politimester, Jorgen Andreasen, sagde i aften til Ekstra Bladet:

— Selv om disse ting kan virke fuldstændig uvirkelige i den tid vi lever i, så er det alligevel noget, man er nødt

til at tage i betragtning. Ring eller skriv nu og få fat i dit eget eksemplar. Hvis du synes, du har fortjent en ordentlig ferie i år.

SOLIFER 79
ABENT HUS i Jord. 23. og 24. sep.
Det er nu, du skal se den nye spændende 79-mo-
deller hos Danmarks SOLIFER-formandlere.

SOLIFER er nye moderne finske campingvogne • højstøjdede top-luxus-kvalitet med rigtig centralvarme, 30 liters køleskab og en bunge små finesaer, som vil interesser alle campister.

Forhandlere: Volvo i København, Tømosevej 108, tlf. (031) 85 28 00
HEDEHUSE: Neergård Camping, Hovedgaden 532, tlf. (031) 16 16 98. GRØNNEMOSE: Jakob's Camping, Industrivej 12, Arup, tlf. (09) 43 21 40. IKAST: Gram Caravan, Siriløvej 7, tlf. (071) 16 27 01. ARHUS: Carevén Camping, Grenåvej 632, tlf. (061) 22 67 88.

IMPORT: NEERGARDS CAMPING, m. (031) 16 16 98

Christian IX's Gade 1
1111 København K. Telefon 01.11.33.31

Politimester Jørgen Andreasen, Ålborg: — Vi skal ikke ud og hente komuniteter af venstreocialister. Interne statsborgere fra den krigsforsende magt,

ind under kriminalforsøgen, siger Aalborgs politimester.

EB: — Hvem skal der gøre plads til?

— Jeg ved godt, hvad I vil have mig til at sige, men det er ikke mening, at vi skal ud og hente kommunister og venstresocialister. Der kan blive tale om, at interne fremmede statsborgere fra den krigsforsende magt, og muligvis 5. kolonne folk der

til at besætte sig mod. Man er nødt til at tage højde for atomkrig og dens rædsler. Dette er en del af den totale forsvarsplanslægning.

EB: — Atombunkeren til regeringen og de højelede em- bedsmænd ligger også i Dø- res område?

— Ja. Heller ikke på dette punkt kan det være anderle- des, end at man må tag- hede for det værste, der kan ske. Der skal være et sted, hvorfra der kan disponeres.

Det kan være i tilfælde af atomkrig, men også i tilfælde af krig med konven- tionelle våben.

EB: — Er der planer om at ramme fængsler og arresthuse i tilfælde af atomkrig? — Det er noget, der her er ikke område?

Club Méditerranée's
store nye vinterrejseprogram er på trapperne. Ring eller skriv nu og få fat i dit eget eksemplar. Hvis du synes, du har fortjent en ordentlig ferie i år.

Jeg fortjener den bedste ferie man kan få. Send mig omgående jeres store rejseprogram.

Ier jo ikke dyvere end de andre bare helt anderledes.

Navn _____
Adresse _____

Club Méditerranée

Christian IX's Gade 1
1111 København K. Telefon 01.11.33.31

EB: — Vi er nødt til at være forberedte. Se bare hvad der skete under pesten. Den gang var der ikke plads til alle → selv krigsofre — har krav på at blive begravet i indviel Jord. Men det er et problem, som hurtigt kan klares gennem nogle ord fra en lokal præst.

EB: — Er rejsningen klar over, hvilke massegrave- ser som forberedes?

— Ja, Anker Jørgensen ved alt. Det Kirkeministerielle problem er bl. a., at alle → selv krigsofre — har krav på at blive begravet i Nordjylland skal være krigskirkegård for hele Danmark?

Et masse endnu alvorlige spørgsmål kunne heller ikke bevareres i nat:

Er der en sammenhæng mellem placeringen af de uhyggelige gravpladser og placeringen af interneringslejre for formodede 5. kolon- ne folk?

PEJS
køber man!

PEJS-CENTRET

Dronningens Tværgade 9
(01) 13 50 45. Kl. 9.00-17.30
lørdag 10.00-13.00

PEJS

FOR HELE DANMARK

Det var i nat umuligt for Ekstra Bladet at få opklaret, om de planlagte massegrave udelukkende er beregnet for den nordjyske befolkning — eller om Nordjylland skal være krigskirkegård for hele Danmark?

Et masse endnu alvorlige spørgsmål kunne heller ikke bevareres i nat:

Er der en sammenhæng mellem placeringen af de uhyggelige gravpladser og placeringen af interneringslejre for formodede 5. kolon- ne folk?

PEJS

FOR HELE DANMARK

Det var i nat umuligt for Ekstra Bladet at få opklaret, om de planlagte massegrave udelukkende er beregnet for den nordjyske befolkning — eller om Nordjylland skal være krigskirkegård for hele Danmark?

Et masse endnu alvorlige spørgsmål kunne heller ikke bevareres i nat:

Er der en sammenhæng mellem placeringen af de uhyggelige gravpladser og placeringen af interneringslejre for formodede 5. kolon- ne folk?

PEJS

FOR HELE DANMARK

Det var i nat umuligt for Ekstra Bladet at få opklaret, om de planlagte massegrave udelukkende er beregnet for den nordjyske befolkning — eller om Nordjylland skal være krigskirkegård for hele Danmark?

Et masse endnu alvorlige spørgsmål kunne heller ikke bevareres i nat:

Er der en sammenhæng mellem placeringen af de uhyggelige gravpladser og placeringen af interneringslejre for formodede 5. kolon- ne folk?

PEJS

FOR HELE DANMARK

Det var i nat umuligt for Ekstra Bladet at få opklaret, om de planlagte massegrave udelukkende er beregnet for den nordjyske befolkning — eller om Nordjylland skal være krigskirkegård for hele Danmark?

Et masse endnu alvorlige spørgsmål kunne heller ikke bevareres i nat:

Er der en sammenhæng mellem placeringen af de uhyggelige gravpladser og placeringen af interneringslejre for formodede 5. kolon- ne folk?

PEJS

FOR HELE DANMARK